

МАРТЕНИЦА

интервюто със Симона Неацу е проведено от Андруша Р. Ватую

Симона Неацу е заместник директор на СУ "Константин Негреану" в град Дробета - Турну Северин.

Сред творческите дейности, извършвани от учениците в СУ „Константин Негреану” от град Дробета - Турну Северин, е и изработването на мартеници „мартишоаре”. Моля, кажете ми как възникна тази дейност и от какво се състои?

Румънските мартеници са традиции. Те са красиви и, тъй като искаме да ги запазим и популяризираме, ние инициирахме и реализирахме ежегоден проект „Кокиче и мартеница – малки лъчи, пречупени от слънцето“, чиято цел е да развие способността на учениците да ценят и увековечават традициите, оставени от предшествениците ни по отношение на мартеницата, чрез тяхното участие в приятни и градивни действия. Децата приеха този проект с наслада. Ученичката Йоана Падурету, в дискусия с пресата признава: Работим в екип, откриваме нашия талант и умение да правим оригинални мартеници. Ние се гордеем с плодовете на нашата работа и посрещаме пролетта с наслада и радост. Давайки мартеници, ние правим някого щастлив, предлагайки от топлината на душата си и от любовта си.

Така че, освен часовете, прекарани в училище, е истинска радост да видите малките въввлечени в действия, които развиват не само умения, да бъдат полезни, но и практикуват дейност, която ги вдъхновява да запазят традициите, така вкоренени в битието на румънците.

Разкажете ни за значението на мартеницата.

Значението на мартеницата е останало във времето: двете преплетени нишки, едната бяла и една червена, символи на любов, приятелство и признателност, възвестяват радостта

и любовта в началото на пролетта. Белите и червените нишки с амулет (стотинка, раковина), вързани от родителите за ръцете на децата, подарени на момичетата от момчетата, разменени от момичетата са с добри пожелания, здраве като „чисто сребро, като речен камък, като черупката от водите. Мартеницата, дадена в зората на първия ден на март, се носи 9-12 дни, понякога дори повече, докато се види първото цъфнало дърво, след което се окачва на цъфтящи клони, вярвайки, че годината ще бъде добра за този, който я е носил.

В наши дни мартеницата е предвестник на пролетта, а реализацията му се е превърнала в истинско произведение на изкуството. Затова решихме да преплитаме традицията с творческото желание на учениците, да стимулираме и насърчаваме техния творчески дух, изкарвайки „на светло“ всичко най-хубаво и красиво в детската душа!

Посетих и снимах изложбата на мартеници в училището „Константин Негреану”, където се възхитих на стотици модели, изработени от различни материали: хартия, текстил, дърво, керамика, кожа и др. Чудя се дали тези произведения на художественото творчество също имат цел чрез публично изложение или продажба?

Всяка година изработените от учениците мартеници се излагат на табла в училище, но направихме и изложба за продажба в галерията на хипермаркет Кора. Дейността имаше неочакван успех и ръчно изработените мартеници се продаваха много добре. Парите, събрани от продажбата, бяха дарени на учениците от семейства с ниски доходи.

По този начин затваряме веригата производство - представяне - капитализация. Традицията „мартеница“ е част от нематериалното културно наследство. Тази традиция включена ли е по някакъв начин в училищната програма?

Училищните програми позволяват дискусии за тази традиция в различни дисциплини: история, румънски език, пластично образование. В началното образование дисциплината *Визуални изкуства и практически умения* развива специфичната компетентност *Реализация на функционални и/или естетически творения с помощта на основни материали и техники*, където могат да се приложат дейности от вида „мартеница“.